Ο θρήνος τού Αδάμ (Αρχιμ. Σωφρόνιος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 26 Φεβρουαρίου, 2014

Ὁ Ἀδάμ, ὁ πατέρας τῆς οἰκουμένης, ἐγνώριζε στόν Παράδεισο τή γλυκύτητα τῆς θείας ἀγάπης. Ἔτσι, μετά τήν ἔξωσή του ἀπό τόν Παράδεισο γιά τό ἁμάρτημά του, ἐγκαταλειμμένος ἀπό τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, θλιβόταν πικρά καί ὀδυρόταν μέ βαθεῖς στεναγμούς. Ὅλη ἡ ἔρημος ἀντηχοῦσε ἀπό τούς λυγμούς του. Ἡ ψυχή του βασανιζόταν μέ τή σκέψη: «Ἐλύπησα τόν ἀγαπημένο μου Θεό». Δέν μετάνοιωνε τόσο γιά τήν Ἐδέμ καί τό κάλλος της, ὅσο γιά τήν ἀπώλεια τῆς θείας ἀγάπης, πού τραβᾶ ἀχόρταγα τήν ψυχή στό Θεό.

Τό ἴδιο καί κάθε ψυχή πού γνώρισε μέ τό Ἅγιο Πνεῦμα τό Θεό κι ὕστερα ἔχασε τή χάρη, δοκιμάζει τό ἀδαμιαῖο πένθος. Θλίβεται ἡ ψυχή καί μεταμελεῖται σφοδρῶς, ὅταν προσβάλη τόν ἀγαπημένο Κύριο.

Βασανιζόταν κι ὀδυρόταν στή γῆ ὁ Ἀδάμ κι ἡ γῆ δέν τοῦ ἔδινε χαρά. Νοσταλγοῦσε τό Θεό κι ἐφώναζε:

Διψᾶ ἡ ψυχή μου τόν Κύριο καί Τόν ἀναζητῶ μέ δάκρυα. Πῶς νά μήν Τόν ζητῶ;

Ὅταν ἤμουν μαζί Του, ἀγαλλόταν εἰρηνικά ἡ ψυχή μου καί ἤμουν ἀπρόσιτος γιά τούς ἐχθρούς.

Τώρα ὅμως ἀπέκτησε ἐξουσία πάνω μου τό πονηρό πνεῦμα καί κλονίζει καί τυραννεῖ τήν ψυχή μου. Γι᾽ αὐτό λυώνει ἡ ψυχή μου γιά τόν Κύριο μέχρι θανάτου. Τό πνεῦμα μου ὁρμᾶ πρός τό Θεό καί τίποτε τό γήϊνο δέν μέ παρηγορεῖ· κι ἡ ψυχή μου δέν βρίσκει πουθενά παρηγοριά, ἀλλά ποθεῖ διψασμένα νά Τόν δῆ καί νά Τόν ἀπολαύση ὡσότου χορτάση. Δέν μπορῶ νά Τόν λησμονήσω οὔτε στιγμή κι ἀπό τόν πολύ μου πόνο στενάζω καί ὀδύρομαι: Ἐλέησόν με ὁ Θεός, τό παραπεσόν Σου πλάσμα».

Ἔτσι ὀδυρόταν ὁ Ἀδάμ κι ἔτρεχαν ποτάμι τά δάκρυα ἀπό τό πρόσωπό του κι ἔπεφταν στό στῆθος του καί στή γῆ.

Μέ δέος ἄκουγε ὅλη ἡ ἔρημος τούς στεναγμούς του.

Ζῶα καί πουλιά σιωποῦσαν ἀπό θλίψη.

Κι ὁ Ἀδάμ ὀδυρόταν, γιατί μέ τό ἁμάρτημά του στερήθηκαν ὅλοι τήν εἰρήνη καί τήν ἀγάπη.

Ἦταν μεγάλη ἡ θλίψη τοῦ Ἀδάμ μετά τήν ἐξορία του ἀπό τόν Παράδεισο. Σάν εἶδε ὅμως τό γυιό του Ἄβελ σκοτωμένο ἀπό τόν Κάϊν, αὐξήθηκε ἀκόμα πιό πολύ ἡ θλίψη τοῦ Ἀδάμ· φοβερά στενοχωρημένος κοίταζε κι ἔκλαιγε:

«Ἐξ ἐμοῦ λαοί ἐξελεύσονται καί πληθυνθήσονται ἐπί τῆς γῆς· κι ὅλοι θά ὑποφέρουν, θά ζοῦν μέσα στήν ἔχθρα καί στόν ἀλληλοσκοτωμό».

Κι ἦταν ἡ θλίψη του μεγάλη σάν τόν ὠκεανό· καί τήν καταλαβαίνουν μόνον οἱ ψυχές πού γνώρισαν τόν Κύριο καί τήν ἀνείπωτη ἀγάπη Του.

Κι ἐγώ ἔχασα τή χάρη καί φωνάζω μαζί μέ τόν Ἀδάμ:

«Σπλαγχνίσου με Κύριε. Δῶσε μου πνεῦμα ταπεινώσεως καί ἀγάπης».

Ὦ ἀγάπη τοῦ Κυρίου! Ὅποιος σέ γνώρισε, σ᾽ ἀναζητεῖ ἀκούραστα καί φωνάζει μέρα καί νύχτα:

«Σέ ποθῶ, Κύριε, καί Σ᾽ ἀναζητῶ μέ δάκρυα. Πῶς νά μή Σέ ζητῶ; Ἐσύ μοῦ ἔδωσες νά Σέ γνωρίσω μέ τό Ἅγιο Πνεῦμα, κι αὐτή ἡ θεία γνώση τραβᾶ ἀδιάκοπα τήν ψυχή μου κοντά Σου».

Θρηνεῖ ὁ Ἀδάμ:

«Δέν μέ τέρπει ἡ σιγή τῆς ἐρήμου.

Δέν μέ τραβοῦν τῶν βουνῶν τά ψηλώματα.

Δέν μ᾽ ἀναπαύει ἡ ὀμορφιά τῶν δασῶν καί τῶν λειβαδιῶν.

Δέν καταπραΰνει τόν πόνο μου τῶν πουλιῶν τό κελάδημα.

Τίποτε, τίποτε δέν μοῦ δίνει τώρα χαρά.

Ἡ ψυχή μου ράγισε ἀπό τήν πολύ στενοχώρια.

Τόν ἀγαπημένο Θεό μου ἐπρόσβαλα.

Κι ἄν μέ ξανάπαιρνε στόν παράδεισο ὁ Κύριος καί ἐκεῖ θά θρηνοῦσα λυπητερά, πονεμένα.

Γιατί πίκρανα τόν ἀγαπημένο μου Θεό».

Διωγμένος ἀπό τόν Παράδεισο ὁ Ἀδάμ ἀνάβλυζε πηγές ἀπό δάκρυα ἀπό τήν πληγωμένη του καρδιά. Τό ἴδιο κάθε ψυχή πού γνώρισε τόν Κύριο θρηνεῖ γι᾽ Αὐτόν καί λέει:

«Ποῦ εἶσαι, Κύριε;

Γιατί κρύβεις τό πρόσωπό Σου;

Πολύν καιρό τώρα δέν βλέπει τό Φῶς Σου ἡ ψυχή μου καί

Σ᾽ ἀποζητᾶ θλιμμένη.

Ποῦ εἶναι ὁ Κύριός μου;

Γιατί δέν Τόν βλέπω στήν ψυχή μου;

Τί Τόν ἐμποδίζει νά κατοικεῖ ἐντός μου;

Δέν ὑπάρχει μέσα μου, λοιπόν, ἡ ταπείνωση τοῦ Χριστοῦ καί ἡ ἀγάπη γιά τούς ἐχθρούς.

Γιατί ὁ Θεός εἶναι ἀγάπη, ἄπειρη καί ἀνερμήνευτη».

Πορευόταν πάνω στή γῆ ὁ Ἀδάμ καί δάκρυζε ἀπό τό σφίξιμο τῆς καρδιᾶς καί μέ τό νοῦ συλλογιζόταν ἀδιάκοπα τό Θεό. Κι ὅταν τό ταλαιπωρημένο του σῶμα δέν εἶχε πιά δάκρυα, τότε φλογιζόταν γιά τό Θεό τό πνεῦμα του, γιατί δέν μποροῦσε νά λησμονήση τόν Παράδεισο καί τήν ὡραιότητά του. Ἀγαποῦσε ὅμως ὅλο καί πιό πολύ τό Θεό ἡ ψυχή τοῦ Ἀδάμ καί συνεχῶς ὁρμοῦσε μέ τή δύναμη αὐτῆς τῆς ἀγάπης πρός Αὐτόν.

Ψάλλε μας, Ἀδάμ, τοῦ Κυρίου τό ἄσμα, γιά νά χαρῆ ἡ καρδιά μου γιά τόν Κύριο καί νά σηκωθῆ νά Τόν ὑμνήση καί νά Τόν δοξολογήση, ὅπως Τόν δοξάζουν στούς οὐρανούς τά Χερουβείμ καί τά Σεραφείμ κι ὅλες οἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν.

Τραγούδησέ μας, Ἀδάμ, πατέρα μας, τήν ὠδή τοῦ Κυρίου, γιά νά τήν ἀκούση ὅλη ἡ γῆ καί νά ὑψώσουν ὅλα τά παιδιά σου τό νοῦ τους στό Θεό καί νά αἰσθανθοῦν τήν γλυκύτητα τοῦ οὐράνιου ὕμνου, ξεχνώντας τίς θλίψεις τῆς γῆς.

Πές μας, Ἀδάμ, πατέρα μας, μίλησε στά παιδιά σου γιά τόν Κύριο. Ἡ ψυχή σου ἐγνώριζε τόν Θεό, ἐγνώριζε καί τή γλυκύτητα καί τήν ἀγαλλίαση τῆς Ἐδέμ, καί τώρα

κατοικεῖς στούς οὐρανούς καί βλέπεις τή δόξα τοῦ Κυρίου.

Πές μας, πῶς δοξάζεται ὁ Κύριός μας γιά τά πάθη Του καί πῶς ψάλλονται οἱ ὠδές στούς οὐρανούς καί πόσο γλυκειές εἶναι αὐτές οἱ ὠδές πού τραγουδιοῦνται μέ τό Ἅγιο Πνεῦμα.

Μίλα μας γιά τή δόξα τοῦ Κυρίου καί πόσο σπλαγχνικός εἶναι.

Μίλησέ μας καί γιά τήν ἁγία Θεοτόκο. Πῶς μεγαλύνεται στούς οὐρανούς καί μέ ποιούς ὕμνους τήν μακαρίζουν.

Πές μας πῶς ἀγάλλονται ἐκεῖ οἱ Ἅγιοι καί πῶς τούς καταυγάζει ἡ χάρη· πῶς ἀγαποῦν τόν Κύριο καί μέ ποιάν ἄγια ταπείνωση παρουσιάζονται μπροστά στό θρόνο Του.

Παρηγόρησε, Ἀδάμ, καί χαροποίησε τίς θλιμμένες μας ψυχές.

Διηγήσου μας, τί βλέπεις στούς οὐρανούς;

Δέν ἀποκρίνεσαι; Γιατί αὐτή ἡ σιγή;

Νά, θλίβεται ὅλη ἡ γῆ.

Ἤ ἀπό τή Θεία ἀγάπη δέν μπορεῖς οὔτε κἄν νά μᾶς θυμηθῆς;

Ἤ βλέπεις τή Θεομήτορα στή δόξα της καί δέν μπορεῖς νά ἀποχωριστῆς ἀπ᾽ αὐτή τήν οὐράνια ὀπτασία; Καί γι᾽ αὐτό ἀφήνεις τά θλιμμένα παιδιά σου χωρίς λόγια στοργῆς, γιά νά ξεχάσωμε τά δεινά τῆς ἐπίγειας ζωῆς μας;

Ἀδάμ, πατέρα μας, δέν ἀποκρίνεσαι;

Ἐσύ βλέπεις τή θλίψη τῶν γυιῶν σου στή γῆ.

Γιατί τάχα αὐτή ἡ σιωπή;

Ὁ Ἀδάμ λέγει:

«Ἀφῆστε με στήν εἰρήνη, ἀγαπητά μου παιδιά. Δέν μπορῶ ν᾽ ἀποχωριστῶ ἀπό τή θέα τοῦ Θεοῦ. Ἡ ψυχή μου λαβώθηκε ἀπό τήν ἀγάπη τοῦ Κυρίου καί σκιρτᾶ μέ τήν ἀγαθότητά Του. Ὅσοι ζοῦν στό Φῶς τοῦ Προσώπου τοῦ Δεσπότη δέν μποροῦν νά θυμηθοῦν τά γήϊνα».

– Ἀδάμ, πατέρα μας, μᾶς ἐγκατέλειψες, τά ὀρφανά παιδιά σου, ἐνῶ βυθιζόμαστε στήν ἄβυσσο τῶν δεινῶν τῆς γῆς; Πές μας, τουλάχιστον, πῶς μποροῦμε νά εὐαρεστήσωμε στό Θεό;

Ἄκουσε τά παιδιά σου, πού εἶναι σκορπισμένα σ᾽ ὅλη τή γῆ. Ὁ νοῦς τους εἶναι συγχυσμένος καί δέν μπορεῖ νά συλλάβη τό Θεῖο, καί πολλοί ἀποστάτησαν ἀπό τό Θεό καί ζώντας στό σκοτάδι πορεύονται στίς ἀβύσσους τοῦ ἅδη.

– Μή διακόπτετε τήν ἔκστασή μου. Βλέπω τή Θεομήτορα δοξασμένη καί δέν μπορῶ ν᾽ ἀποσπάσω τό νοῦ μου ἀπό τή θεϊκή τούτη θεωρία καί νά σᾶς μιλήσω.

Βλέπω καί τούς ἅγιους Προφῆτες καί Ἀποστόλους κι ἐκπλήττομαι πῶς μοιάζουν ὅλοι τους μέ τόν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό, τόν Υἱό τοῦ Θεοῦ.

Περπατῶ στήν Ἐδέμ καί, νά, παντοῦ ἡ δόξα τοῦ Κυρίου, γιατί Αὐτός ζῆ μέσα μου καί μ᾽ ἔκανε ὅμοιο μέ τόν Ἑαυτό Του.

Ἔτσι δοξάζει ὁ Κύριος τόν ἄνθρωπο.

– Μίλησέ μας, Ἀδάμ· εἴμαστε παιδιά σου κι ὑποφέρουμε στή γῆ.

Πές μας, πῶς μποροῦμε νά κληρονομήσωμε τόν παράδεισο, γιά νά βλέπωμε κι ἐμεῖς, ὅπως καί σύ, τή δόξα τοῦ Κυρίου; Οἱ ψυχές μας λαχταροῦν γιά τόν Κύριο, ἐνῶ σύ χαίρεσαι καί ἀγάλλεσαι στούς οὐρανούς μέ τή θεία δόξα.

Σέ ἱκετεύομε, παρηγόρησέ μας.

– Γιατί φωνάζετε πρός ἐμένα, παιδιά μου; Ὁ Κύριος σᾶς ἀγαπᾶ καί σᾶς ἔδωσε σωτήριες ἐντολές. Τηρήσατε τίς ἐντολές καί ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, κι ἔτσι θά βρῆτε τήν ἀνάπαυση κοντά στό Θεό.

Μετανοεῖτε κάθε ὥρα γιά τά παραπτώματά σας, γιά νά ἀξιωθῆτε νά συναντήσετε τό Χριστό. Ὁ Κύριος εἶπε:

«Ἀγαπῶ ὅσους μέ ἀγαποῦν καί θά δοξάσω ὅσους μέ δοξάζουν».

– Ὦ Ἀδάμ, πρέσβευε γιά μᾶς, τά παιδιά σου. Ἡ ψυχή μας εἶναι γεμάτη πόνο ἀπό τίς πολλές μας θλίψεις.

– Ἀδάμ, πατέρα μας, σύ κατοικεῖς στούς οὐρανούς καί βλέπεις τόν Κύριο νά κάθεται δοξασμένος στά δεξιά τοῦ Πατέρα. Ἐσύ βλέπεις τά Χερουβείμ καί τά Σεραφείμ κι ὅλους τούς Ἁγίους. Ἐσύ ἀκοῦς τά οὐράνια ἄσματα καί ἡ γλυκύτητά τους ἀπορροφᾶ

τήν ψυχή σου. Ἐμεῖς ὅμως λαχταροῦμε γιά τό Θεό ἀκατάπαυστα, σκυθρωποί καί στερημένοι τή χάρη.

Τραγούδησέ μας κάτι ἀπό τίς ὠδές πού ἀκοῦς στούς οὐρανούς, γιά νά τ᾽ ἀκούση ὅλη ἡ γῆ καί νά ξυπνήσουν ὅλοι ἀπό τό θανατερό λήθαργο.

– «Μή μέ κουράζετε, παιδιά μου. Ὁ καιρός τῶν δικῶν μου θλίψεων πέρασε. Ἡ γλυκύτητα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί ἡ τρυφή τοῦ Παραδείσου μ᾽ ἐμποδίζουν νά γυρίσω τήν προσοχή μου στή γῆ. Ἀλλά καί πάλι θά σᾶς πῶ:

Σᾶς ἀγαπᾶ ὁ Κύριος καί ζήσετε κι ἐσεῖς μέ ἀγάπη. Νά πείθεσθε στούς προϊσταμένους σας, νά ταπεινώνετε τίς καρδιές σας, καί τότε θά κατοικήση μέσα σας Πνεῦμα Θεοῦ. Αὐτό ἔρχεται ἤρεμα καί δίνει εἰρήνη στήν ψυχή καί μαρτυρεῖ γιά τή σωτηρία της χωρίς λόγια.

Ψάλλετε ὕμνους στό Θεό μέ ἀγάπη καί πνευματική ταπείνωση, γιατί ὁ Κύριος χαίρετε μ᾽ αὐτό.

– Ὦ Ἀδάμ, ἐμεῖς ψάλλομε, ἀλλά δέν ἔχουμε μέσα μας οὔτε ἀγάπη οὔτε ταπείνωση.

– Μετανοεῖτε καί προσεύχεσθε. Κι ἐγώ μετανοοῦσα γιά πολύν καιρό καί στενοχωριόμουν, γιατί πρόσβαλα τό Θεό καί γιατί μέ τά δικά μου ἁμαρτήματα χάθηκε ἡ εἰρήνη καί ἡ ἀγάπη ἀπό τό πρόσωπο τῆς γῆς. Τά δάκρυά μου χύνονταν στό πρόσωπό μου καί πότιζαν τό στῆθος μου κι ἔπεφταν στή γῆ· κι ὅλη ἡ ἔρημος ἄκουγε τούς στεναγμούς μου.

Ἐσεῖς δέν μπορεῖτε νά ἐννοήσετε τό βάθος τῆς θλίψεώς μου, οὔτε πῶς ὀδυρόμουν γιά τό Θεό καί τόν Παράδεισο. Στόν Παράδεισο ἤμουν καταχαρούμενος. Μέ εὔφραινε τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ κι ἤμουν ἀπαλλαγμένος ἀπό παθήματα. Ὅταν ὅμως διώχτηκα ἀπό τόν Παράδεισο, τότε ζῶα καί πουλιά, πού μ᾽ ἀγαποῦσαν προηγουμένως, ἄρχισαν νά μέ φοβοῦνται καί νά μ᾽ ἀποφεύγουν· οἱ κακοί λογισμοί σπάραζαν τήν καρδιά μου· κρύο καί πείνα μέ βασάνιζαν· ὁ ἥλιος μ᾽ ἔκαιγε καί μ᾽ ἔδερναν οἱ ἄνεμοι· μέ κατάβρεχαν οἱ βροχές καί μέ καταπονοῦσαν οἱ ἀρρώστιες καί τά ὑπόλοιπα δεινά τῆς γῆς. Ἐγώ ὅμως τά ὑπέφερα ὅλα μέ ἀκλόνητη ἐλπίδα στό Θεό.

Καί ἐσεῖς, παιδιά μου, ὑπομείνετε τούς πόνους τῆς μετάνοιας· ἀγαπᾶτε τίς θλίψεις, ἀποξηραίνετε τά σώματά σας μέ ἄσκηση καί ἐγκράτεια, ταπεινῶστε τόν ἑαυτό σας κι ἀγαπᾶτε τούς ἐχθρούς, γιά νά κατοικήση μέσα σας τό Ἅγιο Πνεῦμα.

Τότε θά γνωρίσετε καί θά βρῆτε τή Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.

Μήν ταράζετε ὅμως τήν εἰρήνη μου. Ἀπό τή θεία ἀγάπη δέν μπορῶ τώρα νά στραφῶ

πρός τή γῆ. Ξέχασα ὅλα τά ἐπίγεια. Ξέχασα ἀκόμα κι αὐτόν τόν Παράδεισο πού ἔχασα, γιατί βλέπω τήν αἰώνια δόξα τοῦ Κυρίου καί τή δόξα τῶν Ἁγίων, πού τό Φῶς τοῦ Προσώπου τοῦ Θεοῦ τούς κάνει νά λάμπουν κι οἱ ἴδιοι σάν κι Αὐτόν.

– Ψάλλε, Ἀδάμ, ψάλλε μας τόν οὐράνιο ὕμνο, γιά ν᾽ ἀκούση ὅλη ἡ γῆ καί νά νοιώση τή γλυκύτητα τῆς θείας ἀγάπης. Ποθοῦμε πολύ ν᾽ ἀκούσωμε αὐτούς τούς γλυκούς ὕμνους, γιατί ψάλλονται μέ τό Ἅγιο Πνεῦμα.

Ὁ Ἀδάμ ἔχασε τόν ἐπίγειο Παράδεισο καί τόν ἀναζητοῦσε μέ θρήνους:

«Παράδεισέ μου, Παράδεισε, θαυμαστέ μου Παράδεισε».

Κι ὁ Κύριος μέ τήν ἀγάπη Του στό σταυρό τοῦ χάρισε ἄλλο Παράδεισο, καλύτερον ἀπό ἐκεῖνον πού ἔχασε, στούς οὐρανούς, ὅπου εἶναι τό ἄκτιστο Φῶς τῆς Ἁγίας Τριάδος.

(Ἀρχιμ. Σωφρονίου "Ο ΑΓΙΟΣ ΣΙΛΟΥΑΝΟΣ Ο ΑΘΩΝΙΤΗΣ")

(Πηγή ηλ. κειμένου: imaik.gr)